

РІВНЕНСЬКА МІСЬКА РАДА
(восьме скликання)**РІШЕННЯ**

_____ 2023 року

№ _____

Про затвердження Концепції
«Блакитно-зелені коридори Рівненської
міської територіальної громади»

Керуючись законом України "Про місцеве самоврядування в Україні",
Рівненська міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Концепцію «Блакитно-зелені коридори Рівненської міської територіальної громади» (далі - Концепція), згідно з додатком.
2. Доручити керівникам виконавчих органів, комунальних підприємств, установ та закладів Рівненської міської ради впровадити Концепцію та застосовувати її у роботі.
3. Контроль за виконанням цього рішення доручити постійній комісії з питань науки, освіти, культури, туризму, духовного відродження, молоді, спорту, зв'язків з громадськими об'єднаннями, засобами масової інформації, захисту прав людини, законності, правопорядку, розвитку місцевого самоврядування, Регламенту, депутатської діяльності та етики і секретарю міської ради Віктору Шакирзяну, а організацію його виконання – заступникам міського голови Миколі Дядюсю, Артему Ганущаку, Євгенію Іванішину, Марині Кузмічовій.

Міський голова

Олександр ТРЕТЯК

Дата візування

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

Готували:

Депутати Рівненської міської ради

Дмитро КОТЛЯРОВ
Оксана МАЙБОРОДА
Наталія МАЙОРОВА

Головний спеціаліст - юрист
відділу юридичного супроводу депутатської
діяльності Рівненської міської ради

Рекомендації постійних депутатських комісій:

Голова постійної комісії з
питань бюджету, фінансів та
управління комунальною власністю

Павло АЛЕКСЄВИЧ

Голова постійної комісії з
питань архітектури, будівництва та
землевпорядкування

Маріян ГОДА

Голова постійної комісії з
питань міського господарства,
транспорту, зв'язку та екології

Катерина МАРЧУК

Голова постійної комісії з
питань з питань науки, освіти, культури,
туризму, духовного відродження, молоді,
спорту, зв'язків з громадськими об'єднаннями,
засобами масової інформації, захисту прав людини,
законності, правопорядку,
розвитку місцевого самоврядування,
Регламенту,
депутатської діяльності та етики

Тарас ОБОЇСТА

Оприлюднено на сайті Рівненської міської ради _____

Концепція «Блакитно-зелені коридори Рівненської міської територіальної громади»

Рівне - 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ВСТУП	5
1. ОСНОВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ БЛАКИТНО-ЗЕЛЕНИХ КОРИДОРІВ	7
1.1. ЦІЛЬ 1. РОЗВИТОК СТАЛОЇ МОБІЛЬНОСТІ	10
1.2. ЦІЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ЗЕЛЕНИХ ЗОН ГРОМАДИ	13
1.3. ЦІЛЬ 3. РОЗВИТОК БІОРІЗНОМАНІТТЯ ТА АДАПТАЦІЯ ДО ЗМІНИ КЛІМАТУ	17
2. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ (ПОДАЛЬШІ КРОКИ)	20
ПІСЛЯМОВА	22
КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ	23

Автори концепції: Дмитро Котляров,
Ольга Постнікова, Ольга Шевчук, Оксана Мар'юк.

Дизайнерка схем: Ольга Шевчук

Редактори: Оксана Майборода, Інна Мулявка

ПЕРЕДМОВА

Шановні друзі!

Зараз ви читаєте концепцію “Блакитно-зелені коридори Рівненської міської територіальної громади”.

Цей документ покликаний допомогти вам розібратися у таких питаннях:

- Що таке блакитно-зелені коридори?
- Як це працює?
- Які наміри та плани на майбутнє у тих, хто реалізовує цю концепцію?

Ця концепція не нова, але у різні часи мала різні назви. За совітської доби вона називалася "водно-зелений діаметр" (саме так розповідав про неї молодим архітекторам Омелян Михайлович Юрчук), пізніше серед громадського активу ця ідея відома як “Зелена стежка Рівного”. Зараз ми говоримо про “концепцію блакитно-зелених коридорів Рівненської міської територіальної громади”. Попри різні назви, сенс та глибинний зміст залишається один - розбудова сталого комфортного середовища на принципах сталості, простоти, зручності та з повагою до довкілля. Концепція не є готовим проектом у царині містопланування, який містить конкретні заходи, дати тощо. Це радше комунікаційна візія зеленого відновлення, “мрія”, оформлена у зручний для розуміння формат, покликана прокомунікувати до громади, розповісти про наш потенціал та намітити початок для довгого та безперервного шляху з трансформації міського середовища.

Для зручності ми розділили опис концепції на сектори, щоб люди, зацікавлені у розвитку певної галузі, легше могли відшукати свій напрямок у широкому пулі задач та проектів. Як ви побачите з опису, поділ умовний та нечіткий, блоки концепції крос-секторальні та логічно доповнюють один одного, але структурування допомагає в орієнтуванні та організації.

Документ включає графічні схеми, які допомагають пояснити основні тези та пропозиції. Адже при формуванні концепції більш важливо зрозуміти, “ЩО”, а не “ЯК”. Наступні етапи реалізації передбачатимуть детальніше опрацювання.

Як розробники концепції, ми закликаємо вас не бути пасивними та допомогти у популяризації цієї візії. Адже на першому етапі саме поширення інформації та активна комунікаційна кампанія є **НАЙВАЖЛИВІШИМ ЗАВДАННЯМ**. І саме ВИ вже зараз можете легко та просто долучитися до його реалізації - розповісти про

концепцію знайомим і друзям. Це як посадити сьогодні саджанці і доглядати їх, і через 10 років виросте садок із дерев, що приносять свої плоди.

Спільно до розбудови кращого зеленого майбутнього!

Розробники концепції “Блакитно-зелені коридори Рівненської міської територіальної громади”.

ВСТУП

Концепція “Блакитно-зелені коридори Рівненської міської територіальної громади” – стратегічний документ, завдання якого консолідувати дії різних людей та інституцій з метою формування збалансованого сталого середовища для мешканців громади. Це дороговказ, який є основою для розуміння подальшого просторового розвитку Рівненської міської територіальної громади.

Концепція блакитно-зелених коридорів – це комплексна крос-секторальна довгострокова стратегія просторового розвитку. Комплексна, адже успіх втілення стратегії залежить від одночасної реалізації заходів у різних напрямках, і неврахування одного з напрямків значно знижує якість кінцевого результату. Крос-секторальна, бо передбачає реалізацію стратегічних планів у різних секторах життєдіяльності міста, що, на перший погляд, не пов'язані між собою. Довгострокова, оскільки для досягнення стратегічних цілей потрібна поступова та планомірна реалізація заходів на строк понад 10 років. Тож у плані заходів передбачена сталість вектору міської політики при розгляді питань, пов'язаних із реалізацією концепції.

Мережа блакитно-зелених коридорів структурує міський простір та поєднує в собі екологічні, адаптаційні та соціальні функції відкритого простору. Цінність зелених коридорів полягає у їхній цілісності (безперервності), зв'язку між ними та універсальності відкритих просторів, які тягнуться від сусідніх громад, околиць до центру міста.

Ландшафт відіграє визначальну роль у просторовому плануванні та розвитку громади. Розташування блакитно-зелених коридорів значною мірою залежить від наявності природних об'єктів: водотоків, зелених зон, річок, плавнів, боліт тощо. Блакитно-зелені коридори створюють можливості для сталих форм мобільності у громаді, формують місто коротких відстаней.

Мобільність (переміщення) вважають сталою, якщо вона заснована на принципах поваги до довкілля, безпеки, забезпечує матеріальні потреби спільноти та рівні можливості у пересуванні кожній людині. Для цього заохочують переміщення пішки, велосипедами та громадським транспортом. Функціонування блакитно-зелених коридорів своєю чергою сприяє підвищенню рівня безпеки та покращенню здоров'я рівнян та квасилівчан, позитивно впливає на довкілля та розвиток біорізноманіття,

якість повітря завдяки зменшенню кількості викидів, шуму та обмеженню використання природних ресурсів для транспортних потреб.

Окрім цього, блакитно-зелені коридори виконують важливі адаптаційні й екологічні функції холодних повітроводів і кліматичних екологічних компенсаційних зон, відкритих просторів міста для захисту та відновлення біотопів.

Блакитно-зелені коридори - це майбутнє громади, стала інфраструктура, запорука якості життя та повернення природи в місто. Важливо вже сьогодні розпочати формувати та вдосконалювати цю зелену мережу Рівненської міської територіальної громади.

1. ОСНОВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ БЛАКИТНО-ЗЕЛЕНИХ КОРИДОРІВ

У вересні 2015 року світові лідери на історичному Саміті ООН затвердили глобальні цілі сталого розвитку (ЦСР) суспільства. Ці 17 глобальних цілей офіційно стали чинними 1 січня 2016 року. Протягом наступних п'ятнадцяти років країни будуть спрямовувати свої зусилля на подолання всіх форм бідності, на боротьбу з нерівністю та на усунення негативних проявів кліматичних змін.

Хоча 17 ЦСР не є юридично обов'язковими, очікується, що уряди візьмуть на себе відповідальність і створять національні умови для їх досягнення. Країни несуть основну відповідальність за подальшу діяльність та аналіз досягнутого в реалізації цих цілей, що потребує якісного, доступного та своєчасного збору даних. Регіональні заходи з контролю та аналізу будуть ґрунтуватися на аналізах на національному рівні та сприятимуть подальшій діяльності та вивченню на глобальному рівні.

У своїй суті концепція блакитно-зелених коридорів сприяє реалізації в нашій громаді таких 7 цілей із 17-ти, задекларованих на Саміті ООН:

Забезпечення здорового способу життя та добробуту людей будь-якого віку

Створення умов для збереження здоров'я і дотримання здорового способу життя на рівні громади

Забезпечення наявності та сталого управління водними ресурсами та санітарією

Забезпечення загального доступу до безпечної та недорогої питної води для всіх до 2030 року вимагає від нас інвестування у відповідну інфраструктуру, функціонування санітарно-технічних споруд, а також стимулювання дотримання гігієни на всіх

рівнях. Захист і відновлення водних екосистем, таких як ліси, гори, болота і річки, має важливе значення для пом'якшення дефіциту води.

Створення стійкої інфраструктури, сприяння всеохоплюючій і сталій індустріалізації та інноваціям

Головними факторами економічного зростання та розвитку є інвестиції в інфраструктуру та інновації, які забезпечують розв'язання екологічних проблем. Понад половина населення світу живе у містах, тому все важливішими стають громадський транспорт, заохочення до пішохідного та велосипедного руху містом.

Забезпечення відкритості, безпеки, життєстійкості й екологічної стійкості міст і населених пунктів

Інвестиції у громадський транспорт, створення зелених громадських територій, удосконалення міського планування й управління у такий спосіб, що одночасно забезпечуватиме інклюзивність і загальну рівноправну участь.

Вжиття невідкладних заходів щодо боротьби зі зміною клімату та її наслідками

Ефективним заходом з адаптації до зміни клімату у містах є створення зелених та блакитних зон.

Захист і відновлення екосистем суші та сприяння їх раціональному використанню, раціональне лісокористування, боротьба з опустелюванням, припинення та повернення назад процесу деградації земель і зупинення втрати біорізноманіття.

Посилення партнерства заради стійкого розвитку

Сприяння партнерству між бізнесом, місцевим самоврядуванням, соціальним сектором та науковими установами. Проекти, що реалізуються в партнерстві, мають значно більший вплив і охоплюють більшу кількість реципієнтів та є більш стійкими.

1.1. ЦІЛЬ 1. РОЗВИТОК СТАЛОЇ МОБІЛЬНОСТІ

Однією з важливих переваг створення мережі блакитно-зелених коридорів для громади є покращення умов для сталих видів мобільності. Це передбачає створення більш безпечних, зручних шляхів руху між окремими частинами міста, зв'язку сусідніх громад та передмістя з містом, периферії з центром міста тощо. Розбудова додаткових, альтернативних транспортним, можливостей переміщення містом - пішки та велосипедом - уповільнюватиме швидке зростання автомобілекористування, що відбувається зараз. А в довгостроковій перспективі стимулюватиме збільшення частки пересування у громаді сталими способами.

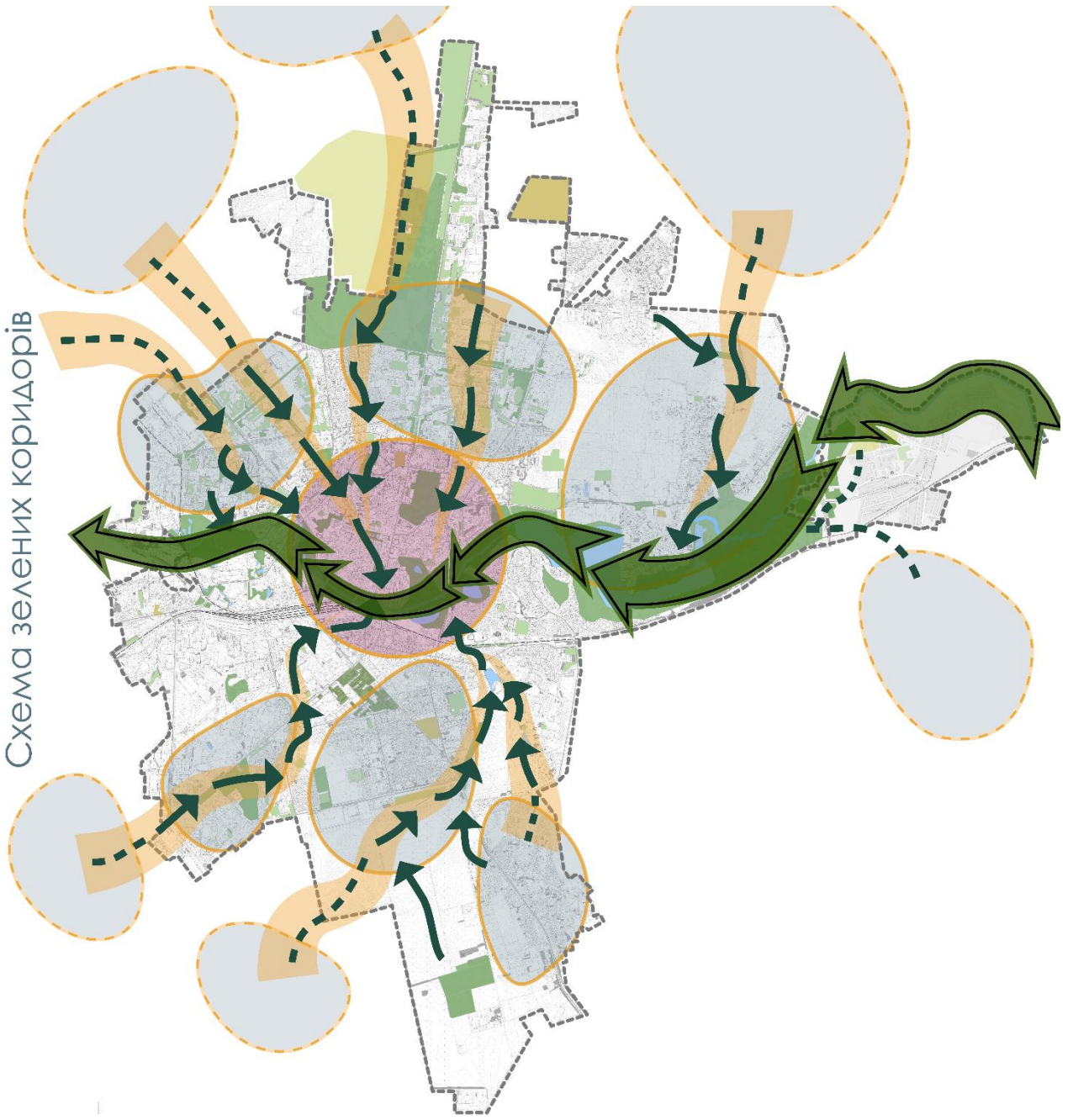
Реалізація концепції блакитно-зелених коридорів з точки зору розвитку сталої мобільності досягається за допомогою великого спектра різноманітних заходів:

- прокладання транзитних та відпочинкових доріжок через зелені зони міста, селища;
- сполучення наявних зелених зон (позаміських та міських - парків, скверів, набережних тощо) між собою;
- створення безпечних перетинів блакитно-зелених коридорів з магістральними вулицями з інтенсивним транзитом;
- формування зручних просторів у пішій доступності від житла;
- використання засобів заспокоєння руху для безпечного транзиту через/уздовж житлових міських вулиць, що є елементами мережі блакитно-зелених коридорів чи прилягають до них;
- включення потенційно сприятливих територій до активного громадського міського простору;
- використання тактильних та навігаційних засобів для орієнтування в просторі;
- покращення безбар'єрності та інклюзивності території громади;
- додаткове озеленення вулиць, проїздів;
- влаштування місць для тимчасового перепочинку вздовж транзитних шляхів;
- влаштування ігрових, спортивних і фізкультурних активностей та атракцій для відпочинку й дозвілля мешканців на шляхах руху блакитно-зеленими коридорами та між ними;

- використання додаткового озеленення в межах приватних та садибних будинків, що прилягають до громадського простору;
- влаштування чи покращення освітлення відповідно до призначення території.

Таким чином, покращення доступності та розширення можливостей для зручнішого, безпечнішого, цікавішого пересування пішки та велосипедом заохочуватиме все більшу частину людей обирати сталі способи для переміщення в цілому у громаді.

Схема зеленых коридорів

1.2. ЦІЛЬ 2. РЕАЛІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ЗЕЛЕНИХ ЗОН

Наявність добре спроектованих та доглянутих зелених зон у межах 5-хвилинної пішої доступності від дому, школи чи робочого місця є одним із найважливіших факторів, що впливають на якість життя людей.

Для нормальної життєздатності на одного мешканця громади необхідно 50 м² міських зелених насаджень і 300 м² заміських, стверджують експерти Всесвітньої організації охорони здоров'я. Хоч кількісний показник для Рівного відповідає національним нормам, але важлива також якість зелених насаджень та їх рівномірний розподіл у громаді.

У 2018 році громадська ініціатива з озеленення «Сад історій в Рівному» за підтримки коаліції громадських організацій «Рада реформ Рівного» провела на цю тему аналітичне дослідження «Рівне нагрівається: як уникнути аномальних спек завдяки озелененню». Це дослідження виявило незадовільний стан дерев у місті на основі вегетаційного індексу Normalized Difference Vegetation Index (NDVI), тобто за показником фотосинтезної активної біомаси на визначеній території. Загалом для всіх класів зон за щільністю забудови тренд зміни NDVI вказує на суттєве погіршення стану зелених насаджень до 2023-го року. Стан дерев у місті є незадовільним та без запровадження змін у норми розсадження міських дерев і їх догляду можна очікувати тільки погіршення у напрямку озеленення. Попри все, якщо такі зелені острівці правильно спроектувати та доглядати, вони можуть змінити на краще ситуацію із озеленням новобудов.

Більшість зелених зон Рівного сконцентровані в центральній частині міста і віддалені від найбільш заселених районів. У результаті рівняни обмежені у можливостях щоденного відпочинку в парках та зелених зонах. Особливо це актуально для вразливих груп населення, таких як діти, люди похилого віку, вагітні жінки, люди з інвалідністю та групи людей з низькими доходами. Райони зі щільною забудовою зазвичай мають точкове озеленення, обмежене невеликою територією, яка досить часто є недостатньою за розмірами для активного відпочинку, прогулянок та занять спорту. Такі зелені острівці потребують постійного догляду і підживлення та малоефективні при розв'язанні проблем, пов'язаних з адаптацією до зміни клімату.

Більшість новобудов потерпають від спеки через невиконання норм озеленення житлових територій.

Береги вздовж річки та сама річка Устя, яка є центральною водною артерією міста, довгий час не сприймалися як важливий природний цілісний комплекс для рекреації та відпочинку. У результаті, окремі ділянки вздовж річки недоглянуті, непрохідні, використовуються як смітники й частково забудовані. Незадовільний стан самої річки, яка майже втратила здатність до самоочищення та протистояння високому антропогенному навантаженню, не сприяє тому, щоб мешканці громади сприймали її як цінний природний ресурс для рекреації та збереження дикої природи у міській громаді.

Незважаючи на такий стан речей, територія вздовж річки ідеально підходить для використання як об'єкт для рекреації та спорту людей різних соціальних груп, для розширення зелених зон Рівненської громади та формування центрального блакитно-зеленого коридору міста.

Здоров'я є головною цінністю кожної людини й залежить від стану довкілля. Забруднення повітря, води, ґрунтів, шумове навантаження - чинники, які негативно впливають на стан здоров'я. Дослідження свідчать про те, що навіть невелика кількість часу, проведена на природі/парку/зеленій вулиці, допомагає при тимчасовій втомі й розв'язує проблеми з концентрацією уваги. Люди, що живуть у містах чи районах з високою щільністю забудови, мають більші ризики розвинути психічну хворобу. Натомість зелені громадські простори дають змогу відпочивати, спілкуватися, знайомитися, почуватися в безпеці, займатися спортом, сприяють кращому ментальному та фізичному здоров'ю містян.

Зелені простори сприяють соціальній взаємодії, допомагають місцевим громадам розвиватися та підвищувати почуття приналежності, згуртованості та спільноти у людей. Блакитно-зелені коридори дозволяють проводити широкий спектр заходів, які можуть варіюватися від пікніка з родиною та друзями до проведення масових заходів та подій на свіжому повітрі.

Зелені зони можна також активно використовувати під час навчального процесу для дітей та молоді, проведення різних громадських та екологічних ініціатив тощо. Таке використання відкритого простору забезпечує соціальну інтеграцію, сприяє соціальній справедливості та розвитку комфортного середовища громади.

Водно-зелений діаметр

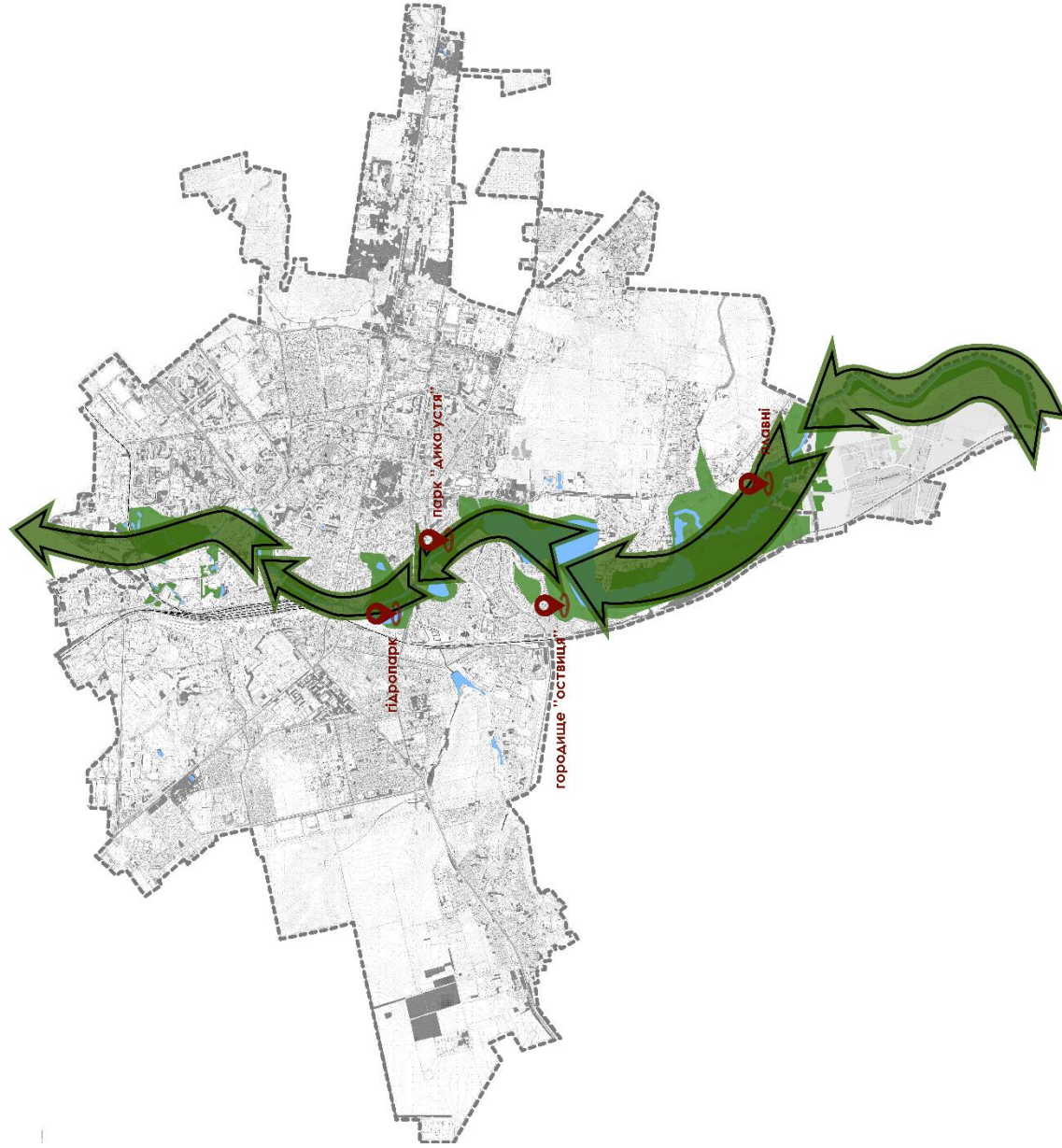
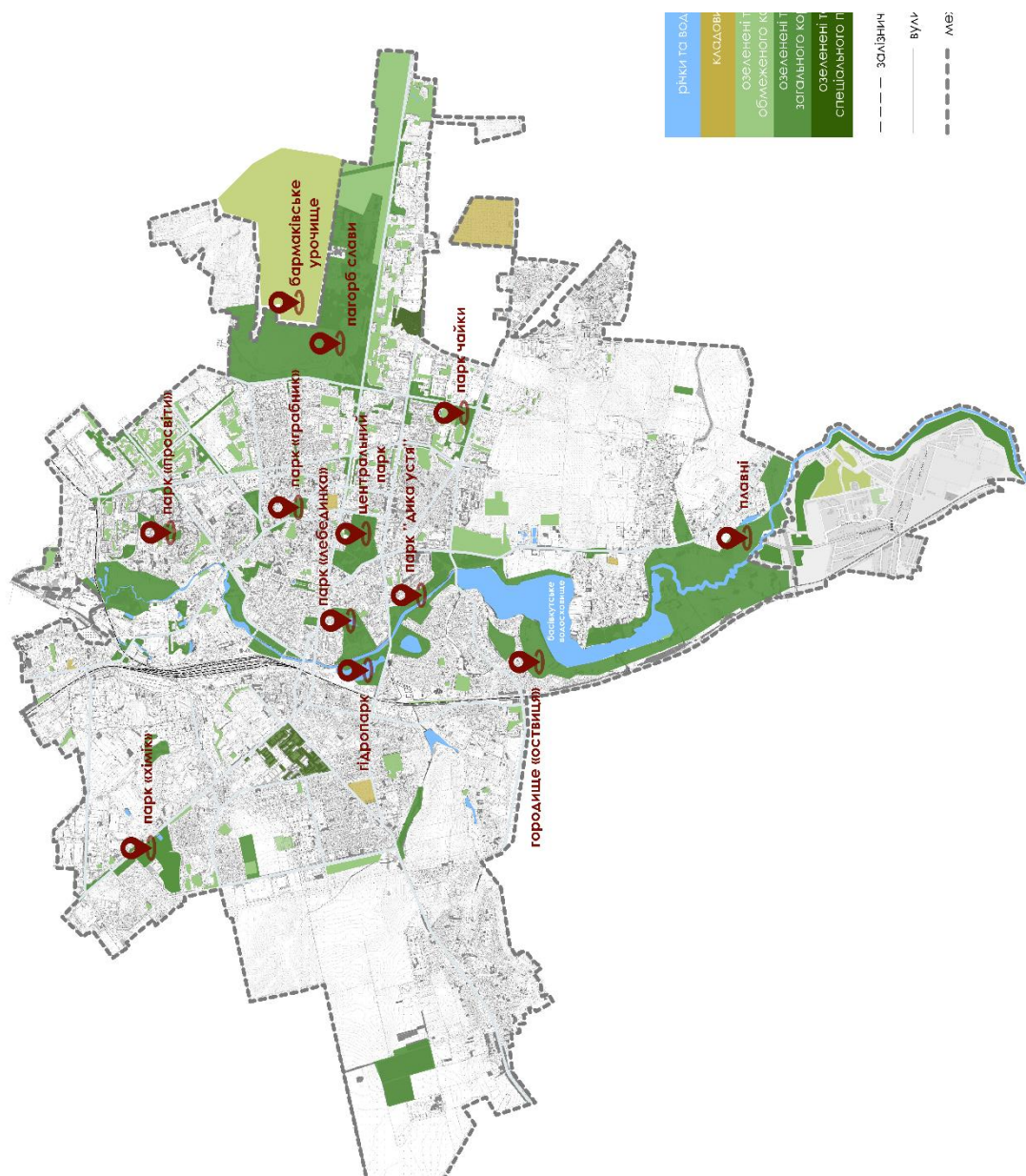

Схема існуючих зелених насаджень

1.3. ЦІЛЬ 3. РОЗВИТОК БІОРИЗНОМАНІТТЯ ТА АДАПТАЦІЯ ДО ЗМІНИ КЛІМАТУ

У Рівному досить чіткі прояви глобальної зміни клімату: зафіксований ріст температури повітря (максимальної, мінімальної, середньої), зміна характеру випадання опадів, поява довготривалих бездощових періодів. Це накладається на неналежний стан міської інфраструктури, недостатнє фінансування цільових програм, високий рівень забруднення атмосферного повітря міста та селища. Спільно ці природні та антропогенні фактори посилюють вразливість міста, селища до потенційних негативних наслідків зміни клімату.

За результатами всеукраїнського опитування Української кліматичної мережі (УКМ) “Зміна клімату і кліматична адаптація”, проведеного у 2020 році, 95,3% респондентів(-ок) опитування в Рівненській області (загалом дали відповіді 316 жителів(-льок) області) вважають, що для зменшення негативного впливу зміни клімату містам та громадам потрібно впроваджувати заходи з адаптації до зміни клімату. При цьому 69,3% вважають, що до місцевих і регіональних програм та планів дій з адаптації до зміни клімату потрібно включити збільшення площі зелених зон та розробку стандартів розвитку та догляду за міським озелененням.

Блакитно-зелені зони покращують міський мікроклімат та пом'якшують кліматичні умови, забезпечуючи охолодження через тінь і випаровування. Дерев та загалом рослинний покрив регулюють вологість і врівноважують кругообіг води, утримують шкідливі речовини. Дерев стримують сильні різкі пориви вітру та захищають від пилу, який вітер піднімає у повітря. Крім того, дерева зменшують шумове забруднення та споживання енергії в будівлях.

Місцеві види рослин є основою для розвитку біорізноманіття і служать середовищем існування для багатьох видів, в тому числі рідкісних, що підлягають охороні. Сприяння розвитку водно-зелених територій, збільшення природоохоронних об'єктів (створення регіонального ландшафтного парку “Дика Устя”) допоможе реалізувати засади Європейського зеленого курсу задля збереження природи у громаді та розвинути усвідомлення людьми цінності дикої природи та потреби її захисту і збереження для майбутніх поколінь.

ВРАЗЛИВІСТЬ МІСТА ДО ТЕПЛООВОГО СТРЕСУ

Одним із кліматичних ризиків, з яким стикаються міські жителі, є тепловий стрес, який може призвести до захворювань і смерті. Міське населення піддається підвищеному ризику теплового стресу у зв'язку з ефектом "міського острова тепла". Міський тепловий острів є модифікацією міського середовища і збільшує температуру в середньому на 2° С, хоча її збільшення може бути набагато вище - до 8° С, коли швидкість вітру і хмарний покрив малі.

20,6% респондентів(-ок) з Рівненської області поскаржилися на частіше спекотні дні, задухи, сухого повітря, посухи. При цьому 25,9% відзначили погіршення самопочуття та працездатності через спеку, посуху чи дощі та снігопади і 23,4% відзначили збільшення витрат на медичні послуги й ліки.

Факторами, які обумовлюють вразливість Рівного до теплового стресу, є зростання площ штучних водонепроникних поверхонь, які швидко нагріваються та довго зберігають тепло (асфальт, тротуарна плитка, бетон, покриття дахів тощо), недостатня кількість зелених насаджень, тенденція до зменшення наявних зелених зон внаслідок забудови та агресивного міського середовища, недостатня вентиляція через висотні будівлі.

Збільшення площ зелених насаджень, застосування вертикального озеленення та зелених дахів дозволить збільшити приток свіжого повітря на вулиці міста. Відбиття сонячного світла листям знижує температуру у пішохідних зонах, тінь захищає людей від сонця, особливо в найспекотніші місяці. Збільшення кількості дерев та їх висадка задля створення безперервної крони дозволить створити тінь, полегшити пересування містом і перебування на вулиці у спекотні дні та загалом допоможе подолати острови тепла.

ВРАЗЛИВІСТЬ МІСТА ДО ПІДТОПЛЕННЯ

У Рівненській міській територіальній громаді ризик підтоплення підвищується внаслідок таких чинників: відсутність у місті зливової каналізації або її незадовільний технічний стан та збільшення частки штучних водонепроникних поверхонь (дахів будинків, замощених територій), які перешкоджають фільтрації поверхневих вод безпосередньо у ґрунт.

Через зміну клімату інтенсивність опадів зростає, що призводить до того, що зливово-каналізаційна система міста не справляється з такою кількістю дощової води й відбувається підтоплення окремих ділянок міста.

Правильно спроектовані зелені зони можуть бути резервуарами, які утримують у собі частину опадів у місті, таким чином зменшуючи навантаження на зливову каналізацію. Використання різноманітних типів водопроникних покриттів, а також різних дренажних конструкцій вздовж вулиць та інших міських об'єктів дозволить затримувати частину дощового стоку. За необхідності такі конструкції можуть збирати дощову воду, яку можна буде використовувати на полив зелених насаджень або зволоження вулиць. Відсоток утримання дощової води в місті має суттєво зростати на противагу відсотку, який в зливу потрапляє в каналізаційну мережу. Місто має впроваджувати природоорієнтовані рішення та втілювати концепцію "міста-губки".

ВРАЗЛИВІСТЬ ЗЕЛЕНИХ ЗОН ГРОМАДИ

Забруднення повітря, дефіцит вологи та поживних речовин, недостатня аерація ґрунту, неправильний догляд за багаторічними насадженнями створюють складні умови для життя та росту зелених насаджень у громаді. Внаслідок цього у рослин порушуються темпи росту та розвитку, знижується довговічність, зменшується стійкість до різних хвороб та вторгнення чужорідних видів рослин. Велика кількість насаджень відмирає раніше строку природної старості. Усе це призводить до зменшення розмірів зелених зон та кількості і якості зелених насаджень у місті, поширення інвазійних видів рослин (амброзії полинолистої, борщівника Сосновського, клена ясенелистого та ін.). Зелені зони, особливо, дикі території - є середовищем для життя багатьох видів флори та фауни. Їх скорочення та нищення призводить до руйнування природних екосистем. Як наслідок, відбувається втрата біорізноманіття, зменшується площа блакитно-зелених просторів, що під час спеки призводить до посилення теплового стресу, перегріву поверхні, погіршення якості атмосферного повітря, запилення та забруднення довкілля.

2. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ (ПОДАЛЬШІ КРОКИ)

Крос-секторальна стратегія блакитно-зелених коридорів втілюватиметься через конкретні проєкти, що будуть реалізовуватися паралельно та незалежно один від одного. Разом з тим, для зручності сприйняття та комунікації, імплементацію концепції ми розбили на умовні етапи.

Перший етап - підготовчий

На цьому етапі концепція набирає обрисів. Визначаємо, на які галузі потрібно вплинути, де провести зміни, консолідуємо сили активу громади. Умовно можна поділити на три підетапи:

- розробка концепції - власне написання концепції, її основних напрямків дії;
- затвердження концепції як базового документа для подальших кроків;
- збір вихідних даних для аналізу програмних цілей.

Орієнтовний час реалізації етапу: 6 місяців.

Фінансування реалізації: відсутнє.

Другий етап - стратегічний

На цьому етапі основні рішення концепції включають у головні стратегічні планувальні документи громади, її враховують у подальших планах та цільових довгострокових програмах на обраний курс зеленого відновлення громади, а саме:

- стратегія Рівненської міської територіальної громади;
- інтегрована концепція розвитку громади (концепція блакитно-зелених коридорів - як окремий її розділ);
- розробка нових цільових програм та внесення змін до програм, що вже розроблені та діють на території громади;
- правила благоустрою громади;
- підписання меморандуму з прилеглими ТГ про їх участь у реалізації концепції блакитно-зелених коридорів та врахування цієї візії у стратегічних документах розвитку громад.

Орієнтовний час реалізації етапу: 9-12 місяців.

Фінансування реалізації: бюджет Рівненської міської територіальної громади, грантові кошти, інші джерела фінансування.

Третій етап - початок реалізації

На цьому етапі для реалізації концепції буде розроблена цільова програма та передбачене її фінансування. А також - втілений пілотний проєкт, що дасть можливість на практиці виробити інструменти та способи реалізації стратегії, відточити методи взаємодії різних стейкхолдерів, зрозуміти з високою точністю вартість реалізації концепції.

Імплементация концепції у цій частині передбачає:

- розробку та реалізацію пілотного проєкту (частина набережної, по головному коридору);
- написання та прийняття цільової програми “Блакитно-зелені коридори Рівненської міської територіальної громади”;
- імплементацию концепції блакитно-зелених коридорів у Комплексному плані просторового розвитку громади.

Орієнтовний час реалізації етапу: 1-2 роки.

Фінансування реалізації: бюджет Рівненської міської територіальної громади, грантові кошти, інші джерела фінансування.

Четвертий етап - реалізація

Цей етап передбачає реалізацію концепції через конкретні проєкти. Важливим також буде постійний щорічний моніторинг реалізації та внесення уточнень у цільову програму, доопрацювання додаткових елементів, що будуть виникати у процесі реалізації концепції:

- покрокова реалізація концепції через фінансування цільової програми блакитно-зелених коридорів;
- щорічний моніторинг реалізації програми та внесення змін і уточнень мінімум 1 раз на 2 роки.

Орієнтовний час реалізації етапу: 20 років.

Фінансування реалізації: бюджет Рівненської міської територіальної громади, грантові кошти, інші джерела фінансування.

ПІСЛЯМОВА

Шановні читачі!

Дякуємо за ваш час. Ви ознайомилися з концепцією “Блакитно-зелені коридори Рівненської міської територіальної громади”. Якщо вас зацікавила ця інформація, ви можете доєднатися до спільноти у соцмережі Facebook “Зелені коридори Рівного” <https://www.facebook.com/trailgreen>. Туди ж ви можете звернутися, якщо хочете допомогти у реалізації цієї концепції або надати свої пропозиції.

Ну, і найважливіше та найлегше, чим ви можете вже зараз допомогти у реалізації цієї концепції, - це **розповісти про неї своїм друзям та знайомим**. Адже якісна комунікація на цьому етапі - найголовніше завдання.

Спільно до кращого майбутнього через сталий розвиток нашої громади!

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

The Sustainable Development Goals

<https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

<https://www.dw.com/uk/%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE-%D0%B3%D1%83%D0%B1%D0%BA%D0%B0-%D1%89%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BB%D1%8F%D1%82%D1%8C-%D0%B2-%D0%B1%D0%B5%D1%80%D0%BB%D1%96%D0%BD%D1%96-%D1%89%D0%BE%D0%B1-%D0%B7%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D0%B8-%D0%BD%D0%B5-%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%BE%D0%BF%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%82%D0%BE/a-44831684>

Зелені коридори: чому вони потрібні кожному місту

https://ecoclubrivne.org/green_links/

Дослідження “Оцінка вразливості до зміни клімату Рівненської громади та рекомендації щодо заходів з адаптації” https://ecoclubrivne.org/research_adaptation/

<https://hmarochos.kiev.ua/2018/08/08/u-lvovi-hochut-stvoriti-zeleniy-koridor-mizh-sihovom-ta-tsentrom-mista/>

Hamburg Green Network <https://www.hamburg.com/residents/green/11836450/green-network/>

Аналітичне дослідження “Рівне нагрівається: як уникнути аномальних спек завдяки озелененню”:

https://drive.google.com/file/d/1ti74B4B2W6JUdB8jp7pU5c_Kzp2PbNn/view?usp=sharing

Секретар міської ради

Віктор ШАКИРЗЯН

Пояснювальна записка до проєкту рішення Рівненської міської ради
**«Про затвердження Концепції «Блакитно-зелені коридори Рівненської
міської територіальної громади»**

У зв'язку зі збройною агресією російської федерації, зміною усього ландшафту політичного та економічного життя як країни загалом, так і Рівненської міської територіальної громади зокрема, набуття Україною статусу кандидата на членство в Європейському Союзі, пошуком ролі нашої громади у відбудові та модернізації країни виникла необхідність перегляду стратегічних планувальних документів. Прийняття даної Концепції необхідне для включення її у головні стратегічні планувальні документи громади, врахування у подальших планах та довгострокових програмах, посилення на цілі Концепції необхідні для залучення грантового фінансування

- стратегія Рівненської міської територіальної громади;
- Інтегрована концепція розвитку Рівненської міської територіальної громади (концепція блакитно-зелених коридорів - як окремий її розділ);
- правила благоустрою Рівненської міської територіальної громади;
- внесення змін до програм виконавчих органів Рівненської міської ради, що вже розроблені та діють на території громади;
- підписання меморандуму з прилеглими територіальними громадами про їх участь у реалізації концепції блакитно-зелених коридорів та врахування цієї візії у стратегічних документах розвитку громад.

Концепція “Блакитно-зелені коридори Рівненської міської територіальної громади” – стратегічний документ, завдання якого консолідувати дії різних людей та інституцій з метою формування збалансованого сталого середовища для мешканців громади. Це дороговказ, який є основою для розуміння подальшого просторового розвитку Рівненської міської територіальної громади.

Депутати міської ради

Дмитро КОТЛЯРОВ

Оксана МАЙБОРОДА

Наталія МАЙОРОВА